

35

OBWIESZCZENIE PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia 28 lutego 1970 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 17 lutego 1960 r. o Polskiej Akademii Nauk.

1. Na podstawie art. 3 ustawy z dnia 12 lutego 1970 r. o zmianie ustawy o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. Nr 3, poz. 12) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 17 lutego 1960 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. z 1965 r. Nr 17, poz. 119 i z 1970 r. Nr 3, poz. 12) z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu i z zastosowaniem ciągłej numeracji działów, rozdziałów, artykułów, ustępów i punktów.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy nie obejmuje następujących przepisów:

1) art. 50, 51, 52, 53, 54, 55 ust. 2 i art. 56 ustawy z dnia 17 lutego 1960 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. Nr 10, poz. 64) w brzmieniu:

„Art. 50. Osoby będące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy samodzielnymi pracownikami nauki w Akademii zachowują zajmowane stanowiska samodzielnych pracowników nauki i mogą być powoływane na stanowiska profesora nadzwyczajnego i zwyczajnego, chociażby nie posiadały stopnia naukowego docenta.

Art. 51. Osoby zatrudnione w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy na stanowiskach zastępców profesora w Akademii mogą w okresie do dnia 30 września 1961 r. zachować te stanowiska.

Art. 52. Osoby będące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy pomocniczymi pracownikami nauki w Akademii zachowują zajmowane stanowiska do dnia 30 września 1962 r.

Art. 53. 1. Sprawy dotyczące nadania tytułów naukowych profesora nadzwyczajnego i profesora zwyczajnego, skierowane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy do Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej, zostaną rozpatrzone na podstawie przepisów dotychczasowych.

2. Przepis art. 50 stosuje się odpowiednio do osób, które uzyskały tytuły naukowe zgodnie z ust. 1.

Art. 54. Komisja Kwalifikacyjna, o której mowa w art. 40, przejmie wszystkie funkcje Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej działającej dotychczas na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 1951 r. o szkolnictwie wyższym i o pracownikach nauki (Dz. U. z 1956 r. Nr 45, poz. 205) w zakresie instytutów naukowych (naukowo-badawczych) istniejących poza Akademią i szkołami wyższymi.

Art. 55. 2. Do czasu wydania przepisów wykonawczych przewidzianych w niniejszej ustawie zachowują moc przepisy wykonawcze wydane na podstawie ustawy z dnia 30 października 1951 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. Nr 57, poz. 391) ze zmianami wynikającymi z niniejszej ustawy.

Art. 56. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”;

2) art. 3 ustawy z dnia 28 czerwca 1963 r. o zmianie ustawy o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. Nr 28, poz. 166) w brzmieniu:

„Art. 3. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”;

3) art. 2—4 i art. 6 ustawy z dnia 31 marca 1965 r. o zmianie ustawy o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. Nr 14, poz. 99) w brzmieniu:

„Art. 2. 1. Zatrudnieni w Akademii w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy docenci etatowi, profesorowie nadzwyczajni i profesorowie zwyczajni stają się samodzielnymi pracownikami naukowo-badawczymi w rozumieniu niniejszej ustawy.

2. Stosunek służbowy z adiunktami, starszymi asystentami i asystentami zatrudnionymi w Akademii w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy trwa do czasu określonego w piśmie nominacyjnym. Po tym terminie stosunek służbowy może być z nimi odnowiony według zasad niniejszej ustawy. W przypadkach wyjątkowych uzasadnionych rozwojem naukowym pracownika stosunek służbowy z adiunktem zatrudnionym w chwili wejścia w życie niniejszej ustawy może być za zgodą Sekretarza Naukowego Akademii odnowiony jeden raz według przepisów dotychczasowych.

3. Pracownikom naukowo-badawczym Akademii przysługują uprawnienia przewidziane w dotychczasowych przepisach dla pracowników nauki.

4. Dotychczasowi pracownicy techniczno-badawczy zatrudnieni w Akademii w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują swoje uprawnienia, wynikające z dotychczasowych przepisów.

Art. 3. Działająca przy Akademii w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy Komisja Kwalifikacyjna staje się Główną Komisją Kwalifikacyjną w rozumieniu niniejszej ustawy i przejmuje do załatwienia wszystkie sprawy, nie załatwione przez dotychczasową Komisję Kwalifikacyjną.

Art. 4. Do czasu wydania przepisów wykonawczych, przewidzianych w niniejszej ustawie, pozostają w mocy przepisy dotychczasowe ze zmianami, wynikającymi z niniejszej ustawy.

Art. 6. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”;

4) art. 2 i art. 4 ustawy z dnia 12 lutego 1970 r. o zmianie ustawy o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. Nr 3, poz. 12) w brzmieniu:

„Art. 2. Kompetencje Sekretariatu Naukowego Akademii, określone w art. 2 ust. 2 pkt 2 i w art. 18 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 31 marca 1965 r. o stopniach naukowych i tytułach naukowych (Dz. U. z 1969 r. Nr 4, poz. 32), przysługują Sekretarzowi Naukowemu Akademii.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie po upływie miesiąca od dnia ogłoszenia.”

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz

Załącznik do obwieszczenia Prezesa
Rady Ministrów z dnia 28 lutego
1970 r. (poz. 35).

U S T A W A

z dnia 17 lutego 1960 r.

o Polskiej Akademii Nauk.

DZIAŁ I.

Przepisy ogólne.

Art. 1. Polska Akademia Nauk — oznaczona w dalszych przepisach skrótem „Akademia” — jest najwyższą instytucją naukową w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Art. 2. Zadaniem Akademii jest:

- 1) zapewnienie nauce polskiej warunków wszechstronnego rozwoju;
- 2) wytyczanie badaniom naukowym kierunku, który odpowiada potrzebom Narodu budującego ustrój socjalistyczny;
- 3) przyczynianie się do rozwoju postępowej myśli naukowej w świecie;
- 4) reprezentowanie nauki polskiej w kraju i za granicą.

Art. 3. W zakresie swoich zadań Akademia sprawuje funkcje naczelnego organu państwowego.

Art. 4. W wykonaniu swoich zadań Akademia:

- 1) prowadzi prace naukowe ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień mających istotne znaczenie dla budownictwa socjalistycznego w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej;
- 2) przyczynia się do rozwoju badań naukowych zgodnie z wytyczonym kierunkiem badań przez udzielanie środków poszczególnym instytucjom, jak również poszczególnym uczonym na wykonanie określonych prac naukowych;
- 3) uczestniczy w planowaniu i koordynacji badań naukowych w skali ogólnokrajowej;
- 4) wypowiada się w sprawach organizacji, stanu i potrzeb nauki polskiej oraz kadr naukowych i przedstawia Rządowi sprawozdania i wnioski w tym zakresie;
- 5) na zlecenie Rządu sprawuje nadzór naukowy nad instytucjami, nie objętymi organizacją Akademii;
- 6) organizuje ekspertyzy naukowe na żądanie naczelnych organów władzy i administracji państwowej;
- 7) współdziała z naczelnymi organami państwowymi w zakresie organizacji badań naukowych;
- 8) koordynuje przy współudziale właściwych naczelnych organów administracji państwowej współpracę naukową z zagranicą w zakresie ustalonym przez Prezesa Rady Ministrów;
- 9) organizuje sesje i zjazdy naukowe krajowe i międzynarodowe oraz reprezentuje naukę polską na zjazdach międzynarodowych;
- 10) kształci kadry naukowe, udziela stypendiów naukowych i współdziała w tym zakresie z innymi instytucjami;
- 11) prowadzi działalność wydawniczą i koordynuje działalność wydawniczą towarzystw naukowych, nad którymi sprawuje opiekę;
- 12) organizuje i prowadzi prace w dziedzinie upowszechniania wiedzy w społeczeństwie i współdziała w tej dziedzinie z innymi instytucjami;
- 13) sprawuje opiekę nad towarzystwami naukowymi i — na zlecenie Rządu — nad innymi społecznymi instytucjami naukowymi;
- 14) współdziała z naczelnymi organami administracji państwowej sprawującymi nadzór nad szkołami wyższymi

w projektowaniu organizacji i programów studiów wyższych;

- 15) udziela pomocy członkom Akademii w twórczej pracy naukowej.

Art. 5. 1. Akademia jest stałym doradcą Rządu w sprawach nauki.

2. Naczelne organy administracji państwowej zasięgają opinii Akademii we wszystkich istotnych sprawach dotyczących stanu i rozwoju nauki.

Art. 6. 1. Akademia jest osobą prawną z siedzibą w Warszawie.

2. Akademia może zakładać swoje oddziały i placówki naukowe w kraju i za granicą oraz może sprawować zarząd placówkami naukowymi za granicą.

3. Akademia używa pieczęci okrągłej z godłem państwowym pośrodku, zawierającej w otoku nazwę „Polska Akademia Nauk”.

Art. 7. 1. Szczegółową organizację wewnętrzną Akademii oraz zakres i tryb działania jej organów określa w ramach przepisów niniejszej ustawy statut Akademii nadany przez Radę Ministrów.

2. Zwierzchni nadzór nad Akademią sprawuje Prezes Rady Ministrów.

DZIAŁ II.

Członkowie Akademii.

Art. 8. Akademia jednoczy w swoim składzie wybitnych uczonych dla twórczej pracy naukowej i wykonywania zadań Akademii.

Art. 9. 1. Akademia składa się z członków krajowych: rzeczywistych i korespondentów oraz z członków zagranicznych. Członkiem krajowym może być tylko obywatel polski. W przypadku utraty obywatelstwa polskiego członek krajowy przestaje być członkiem Akademii.

2. Członkowie Akademii są wybierani przez Zgromadzenie Ogólne. Wybór członków Akademii podlega zatwierdzeniu przez Radę Państwa.

3. Ogólną liczbę członków krajowych określa na okresy pięcioletnie Prezes Rady Ministrów na wniosek Prezydium Akademii.

Art. 10. 1. Na członków zagranicznych Akademii mogą być wybierani tylko uczeni nie będący obywatelami polskimi.

2. Członkowie zagraniczni nie mogą być powoływani do organów Akademii.

Art. 11. 1. Członkowie krajowi Akademii obowiązani są:

- 1) prowadzić prace naukowe wynikające z planów Akademii lub szkół wyższych i innych placówek naukowo-badawczych;
- 2) uczestniczyć w kształceniu kadr naukowych;
- 3) uczestniczyć w pracach Zgromadzenia Ogólnego, właściwych wydziałów, oddziałów, komitetów naukowych, rad naukowych placówek oraz komisji;
- 4) przedstawiać sprawozdania ze swoich prac właściwym wydziałom Akademii.

2. Członek Akademii po ukończeniu 70 lat życia może zwolnić się od udziału w pracach wymienionych w ust. 1.

Art. 12. 1. Członkowie krajowi Akademii otrzymują stałe uposażenie według norm i zasad, które określi Rada Ministrów.

2. Uposażenie to jest wolne od opodatkowania i niezależne od uposażenia pobieranego z innych tytułów.

Art. 13. Członkowie krajowi Akademii i ich rodziny korzystają ze wszystkich uprawnień i ulg przewidzianych przez przepisy szczególne dla pracowników naukowo-badawczych i ich rodzin.

Art. 14. Ze stanowiskiem członka krajowego Akademii nie można bez zgody Prezydium Akademii łączyć żadnego zajęcia zarobkowego z wyjątkiem zajęcia w szkole wyższej lub w placówce naukowej, nie objętej organizacją szkolnictwa wyższego. Zakaz ten nie dotyczy piastowania stanowiska ministra, podsekretarza stanu lub stanowiska równorzędnego.

Art. 15. Członek Akademii może być z niej wykluczony uchwałą Zgromadzenia Ogólnego za zachowanie się godzące w interesy Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej albo z innych powodów niegodne uczzonego.

Art. 16. Szczegółowy tryb zgłaszania kandydatur oraz wybierania i wykluczania członków Akademii określa regulamin nadany przez Radę Ministrów.

DZIAŁ III.

Organizacja wewnętrzna Akademii.

Rozdział 1.

Zgromadzenie Ogólne, Prezydium, Sekretarz Naukowy.

Art. 17. 1. Naczelnym organem Akademii jest Zgromadzenie Ogólne.

2. Zgromadzenie Ogólne nadaje ogólny kierunek działalności Akademii, sprawuje nadzór nad jej organizacją i działalnością i decyduje w sprawach zastrzeżonych do jego właściwości w niniejszej ustawie i w statucie Akademii.

Art. 18. W Zgromadzeniu Ogólnym biorą udział z głosem stanowczym członkowie krajowi Akademii.

Art. 19. Prezydium Akademii czuwa nad należyтым wykonaniem zadań przez Akademię i wszystkie jej organy zgodnie z przepisami niniejszej ustawy, statutem Akademii i uchwałami Zgromadzenia Ogólnego oraz decyduje w sprawach zastrzeżonych w niniejszej ustawie i w statucie Akademii do właściwości Prezydium Akademii.

Art. 20. 1. W skład Prezydium wchodzi:

- 1) Prezes i wiceprezesi Akademii wybierani przez Zgromadzenie Ogólne spośród rzeczywistych członków Akademii, przy czym liczbę wiceprezesów ustala ustępujące Prezydium Akademii za zgodą Prezesa Rady Ministrów;
- 2) członkowie Prezydium wybierani przez Zgromadzenie Ogólne spośród członków krajowych Akademii w liczbie ustalonej przez ustępujące Prezydium za zgodą Prezesa Rady Ministrów;
- 3) Sekretarz Naukowy Akademii powołany spośród członków krajowych Akademii przez Radę Państwa na wniosek Rady Ministrów;
- 4) sekretarze wydziałów Akademii, powołani spośród członków krajowych Akademii przez Prezesa Rady Ministrów na wniosek Sekretarza Naukowego Akademii;
- 5) przewodniczący oddziałów zamiejscowych Akademii powołani spośród członków krajowych Akademii w trybie ustalonym w statutach organizacyjnych oddziałów.

2. Wybór członków Prezydium przez Zgromadzenie Ogólne wymaga zatwierdzenia przez Radę Ministrów.

3. Prezes i wiceprezesi Akademii, Sekretarz Naukowy i sekretarze wydziałów są stale urzędującymi członkami Prezydium Akademii.

Art. 21. Kadencja Prezydium trwa trzy lata i rozpoczyna się z początkiem roku kalendarzowego. Jeżeli z upływem kadencji nowy skład osobowy Prezydium nie jest powołany, dotychczasowe Prezydium pełni wszystkie funkcje do chwili objęcia ich przez nowe Prezydium. W razie zmian w składzie Prezydium w ciągu kadencji okres pełnienia funkcji przez nowo powołanych członków kończy się z upływem kadencji całego Prezydium.

Art. 22. 1. Prezes Akademii przewodniczy na sesjach Zgromadzenia Ogólnego, zwołuje posiedzenia Prezydium i przewodniczy na nich, kieruje pracą Prezydium, a w okresach między posiedzeniami Prezydium sprawuje w imieniu Prezydium bieżący nadzór nad działalnością Akademii i reprezentuje ją na zewnątrz.

2. Wiceprezesi Akademii są stałymi pomocnikami Prezesa i zastępują go w miarę potrzeby.

Art. 23. 1. Sekretarz Naukowy Akademii przy pomocy swoich zastępców sprawuje bieżące kierownictwo całą działalnością Akademii. Do jego zakresu działania należą decyzje we wszystkich sprawach nie zastrzeżonych innym organom Akademii. Sekretarzowi Naukowemu Akademii podlegają bezpośrednio placówki naukowe Akademii.

2. Zastępcy Sekretarza Naukowego Akademii są powoływani na wniosek Sekretarza Naukowego Akademii na okres kadencji Prezydium Akademii przez Prezesa Rady Ministrów spośród samodzielnych pracowników naukowo-badawczych lub naukowo-dydaktycznych. Podział pracy pomiędzy swoimi zastępcami ustala Sekretarz Naukowy Akademii.

3. Sekretarz Naukowy Akademii bierze udział z głosem doradczym w posiedzeniach Rady Ministrów i odpowiednich komitetów Rady Ministrów.

4. Uprawnienia zastrzeżone w przepisach szczególnych ministrom w sprawach organizacyjnych, administracyjnych, finansowych i gospodarczych przysługują odpowiednio Sekretarzowi Naukowemu Akademii, o ile niniejsza ustawa lub statut nie stanowią inaczej.

5. Sekretarz Naukowy Akademii jest służbowym przełożonym wszystkich pracowników zatrudnionych w Akademii.

Art. 24. 1. Stałymi organami doradczymi i pomocniczymi Sekretarza Naukowego Akademii są Sekretariat Naukowy oraz kolegium do spraw placówek naukowych. Zadania, skład osobowy oraz tryb działania Sekretariatu Naukowego oraz kolegium do spraw placówek naukowych określa statut Akademii.

2. Statut Akademii może przewidzieć powołanie innych kolegialnych organów doradczych i opiniodawczych.

Art. 25. Stale urzędujący członkowie Prezydium Akademii otrzymują wolne od podatku dodatki funkcyjne do uposażenia członka Akademii w wysokości ustalonej przez Radę Ministrów. Ograniczenia łączenia płatnych zajęć pracowników naukowo-badawczych oraz pracowników naukowo-dydaktycznych szkół wyższych nie odnoszą się do funkcji członków Prezydium Akademii.

Rozdział 2.

Wydziały, oddziały, komitety i placówki naukowe.

Art. 26. 1. Wydział Akademii skupia członków Akademii reprezentujących dyscypliny naukowe blisko ze sobą związane.

2. Tworzenie wydziałów oraz ich przekształcanie i zniesienie następuje w drodze uchwały Zgromadzenia Ogólnego

Akademii na wniosek Prezydium. Uchwała podlega zatwierdzeniu przez Radę Ministrów.

Art. 27. 1. Każdy członek Akademii jest członkiem jednego z jej wydziałów zależnie od swojej specjalności naukowej. Może on brać udział w pracach innych wydziałów, jednakże bez prawa głosowania w sprawach organizacyjnych i personalnych.

2. Przy wyborze członka Akademii Zgromadzenie Ogólne rozstrzyga o jego przynależności do jednego z wydziałów.

Art. 28. Wydział bierze bezpośredni udział w pracach nad rozwojem nauk objętych właściwością wydziału, sprawuje kierownictwo oraz nadzór naukowy i organizacyjny nad komitetami i komisjami naukowymi należącymi do wydziału, sprawuje ogólny nadzór naukowy nad placówkami w zakresie reprezentowanych przez wydział działów nauki, sprawuje opiekę nad towarzystwami naukowymi i innymi społecznymi instytucjami naukowymi oraz wykonuje inne zadania zastrzeżone do właściwości wydziału w przepisach ustawy i statutu Akademii lub zlecone przez Prezydium Akademii.

Art. 29. 1. Sekretarz wydziału Akademii kieruje bieżącymi pracami wydziału, zwołuje jego sesje plenarne i przewodniczy na nich, przygotowuje materiały obrad i wykonuje uchwały sesji plenarnych wydziału, jak również uchwały Prezydium Akademii odnoszące się do wydziału.

2. Sekretarz Naukowy Akademii może powołać jednego lub więcej zastępców sekretarza wydziału spośród samodzielnych pracowników naukowo-badawczych.

Art. 30. 1. W celu wzmocnienia pracy naukowej w poszczególnych ośrodkach kraju Akademia może tworzyć swoje terenowe oddziały, skupiające członków Akademii czynnych w danym ośrodku.

2. Członkami oddziału są członkowie Akademii czynni na terenie jego działalności.

3. Powołanie oddziału Akademii wymaga uchwały Zgromadzenia Ogólnego zatwierdzonej przez Radę Ministrów.

4. Organizację i zakres działania oddziału ustala statut uchwalony przez Zgromadzenie Ogólne i zatwierdzony przez Radę Ministrów.

Art. 31. 1. Stałymi organami wydziałów w zakresie poszczególnych dyscyplin lub ich grup albo poszczególnych problemów naukowych są komitety naukowe, złożone z członków Akademii, innych wybitnych uczonych oraz wybitnych specjalistów i praktyków.

2. Komitety naukowe obejmujące problematykę nie mieszczącą się w ramach poszczególnych wydziałów mogą być powoływane bezpośrednio przy Prezydium Akademii.

3. Do zadań komitetów należy inicjowanie badań naukowych, opiniowanie planów badań naukowych oraz koordynacja badań w zakresie im powierzonym.

4. Tryb tworzenia komitetów i ich organizację określa bliżej statut Akademii i regulaminy wydane na podstawie statutu.

Art. 32. 1. Akademia organizuje i prowadzi placówki naukowe.

2. O utworzeniu placówki decyduje Prezydium Akademii na wniosek Sekretarza Naukowego Akademii. Utworzenie instytutu naukowego wymaga zgody Rady Ministrów.

3. Placówką naukową kieruje kierownik (dyrektor). W placówce jako organ pomocniczy i doradczy kierownika działa kolegium, którego skład, zakres i tryb działania określa statut placówki.

4. W każdej placówce naukowej powoływana jest rada naukowa, która współdziała w kierowaniu placówką i sprawuje w niej funkcje nadzoru naukowego.

5. W sprawach mających znaczenie polityczne kierownik placówki współdziała z organizacją partyjną, a w sprawach pracowniczych — również z organizacją związkową.

6. Szczegółowy zakres działania i organizację placówki ustala jej statut organizacyjny nadany przez Sekretarza Naukowego Akademii.

Art. 33. Na wniosek Sekretarza Naukowego Akademii Prezydium Akademii może tworzyć biblioteki naukowe, archiwa, ośrodki dokumentacji naukowej i inne jednostki pomocnicze o charakterze naukowym, Art. 32 ust. 4 i 6 stosuje się w tych przypadkach odpowiednio.

Art. 34. 1. Na podstawie porozumienia między Prezydium Akademii i właściwymi ministrami mogą być tworzone wspólne placówki naukowe i jednostki pomocnicze o charakterze naukowym. Ich zakres działania, organizację i zasady finansowania określają statuty, nadane wspólnie przez Sekretarza Naukowego Akademii i właściwych ministrów. Art. 32 stosuje się odpowiednio.

2. Na podstawie porozumienia między Sekretarzem Naukowym Akademii i właściwymi ministrami placówki naukowe i jednostki pomocnicze Akademii mogą być udostępniane szkołom wyższym i instytutom naukowo-badawczym dla celów dydaktycznych i badawczych.

Art. 35. Placówki naukowe Akademii mogą nadawać stopnie naukowe zgodnie z przepisami o stopniach naukowych i tytułach naukowych.

DZIAŁ IV.

Pracownicy Akademii.

Art. 36. W celu wykonania swych zadań Akademia może zatrudniać:

- 1) pracowników naukowo-badawczych:
 - a) samodzielnych,
 - b) asystentów, starszych asystentów i adiunktów;
- 2) pracowników inżynieryjnych, technicznych i równorzędnych;
- 3) bibliotekarzy dyplomowanych i innych pracowników służby bibliotecznej;
- 4) dyplomowanych pracowników dokumentacji naukowej;
- 5) pracowników organizacyjno-ekonomicznych, administracyjnych i innych.

Art. 37. 1. Powołanie na stanowiska samodzielnych pracowników naukowo-badawczych i adiunktów oraz bibliotekarzy dyplomowanych i dyplomowanych pracowników dokumentacji naukowej następuje na podstawie mianowania lub na podstawie umowy o pracę.

2. Pozostałych pracowników zatrudnia się na podstawie umowy o pracę.

3. Osoby zatrudnione w innej instytucji na podstawie mianowania mogą być zatrudnione dodatkowo w Akademii tylko na podstawie umowy o pracę.

4. Kryteria powoływania pracowników wymienionych w ust. 1 na podstawie mianowania lub na podstawie umowy o pracę ustala Sekretarz Naukowy Akademii.

Art. 38. 1. Na stanowisko samodzielnego pracownika naukowo-badawczego można powołać osobę, która posiada co najmniej stopień naukowy doktora w zakresie danej lub pokrewnej dziedziny nauki oraz odpowiednie osiągnięcia naukowe lub zawodowe i która wykazała się przygotowaniem do prowadzenia samodzielnej pracy naukowej.

2. W wyjątkowych przypadkach uzasadnionych potrzebami Akademii można na stanowisko samodzielnego pracownika naukowo-badawczego powołać osobę, która nie mając stopnia naukowego doktora i stażu pracy na stanowisku

pracownika naukowo-badawczego lub naukowo-dydaktycznego, posiada jednak osiągnięcia w pracy naukowej lub w pracy zawodowej niezbędne do pełnienia funkcji samodzielnego pracownika naukowo-badawczego.

3. Kwalifikacje, wymagane zgodnie z ust. 1 i 2, stwierdza Główna Komisja Kwalifikacyjna.

4. Osoby posiadające tytuł naukowy lub stopień naukowy doktora habilitowanego oraz osoby, które w szkole wyższej zajmowały stanowisko docenta etatowego lub docenta albo w instytucie naukowo-badawczym stanowisko samodzielnego pracownika naukowo-badawczego, uważa się za kwalifikowane do zajmowania stanowisk samodzielnych pracowników naukowo-badawczych w Akademii bez osobnego stwierdzenia kwalifikacji przez Główną Komisję Kwalifikacyjną.

Art. 39. 1. Na stanowisko adiunkta, starszego asystenta lub asystenta można powołać osobę, która wykazała się uzdolnieniami i zamiłowaniem do pracy naukowej.

2. Warunkiem powołania na stanowisko asystenta lub starszego asystenta jest posiadanie dyplomu magistra, magistra inżyniera, lekarza lub dyplomu równorzędnego, a na stanowisko adiunkta — posiadanie stopnia naukowego doktora.

3. Sekretarz Naukowy Akademii może określić przypadki, w których dla powołania na stanowisko adiunkta nie jest wymagane posiadanie stopnia naukowego doktora.

Art. 40. Łączny okres zatrudnienia osoby na stanowiskach asystenta i starszego asystenta nie może przekraczać ośmiu lat.

Art. 41. 1. Na stanowiska samodzielnych pracowników naukowo-badawczych powołuje Sekretarz Naukowy Akademii po wysłuchaniu opinii kierownika placówki i rady naukowej placówki.

2. Na stanowiska asystentów, starszych asystentów i adiunktów powołuje po wysłuchaniu opinii rady naukowej:

- 1) w instytutach — kierownik instytutu, z tym że powołanie na stanowisko adiunkta na podstawie mianowania wymaga zgody Sekretarza Naukowego Akademii,
- 2) w pozostałych placówkach — Sekretarz Naukowy Akademii, który może swoje uprawnienia w tym zakresie przekazać kierownikom placówek.

3. Sekretarz Naukowy Akademii ustala zasady zawierania umów o pracę z asystentami, starszymi asystentami i adiunktami.

Art. 42. 1. Stosunek służbowy pracownika naukowo-badawczego powołanego na podstawie mianowania zawiązuje się z chwilą doręczenia mu pisma nominacyjnego.

2. Przy pierwszym mianowaniu pracownik składa ślubowanie, którego brzmienie i sposób składania ustala Sekretarz Naukowy Akademii.

Art. 43. 1. Podstawowym obowiązkiem pracownika naukowo-badawczego jest twórcza praca badawcza wykonywana zgodnie z planem badań.

2. Poza obowiązkami wynikającymi z ust. 1 pracownik naukowo-badawczy jest obowiązany brać udział w pracach organizacyjnych zleconych mu przez przełożonego.

3. Niezależnie od obowiązków określonych w ust. 1 i 2 asystenci, starsi asystenci i adiunkci są obowiązani brać udział w organizowanym szkoleniu młodej kadry i wykonywać prace niezbędne do uzyskania stopni naukowych, a samodzielni pracownicy naukowo-badawczy — czynnie współdziałać w szkoleniu i brać udział w postępowaniu zmierzającym do nadawania stopni naukowych.

4. Wymiar zajęć obowiązkowych pracowników naukowo-badawczych ustala Sekretarz Naukowy Akademii.

Art. 44. 1. Na podstawie porozumienia z właściwymi organami pracownika naukowo-badawczy powołany na podstawie mianowania może być zobowiązany w zakresie swojej specjalności naukowej i w ramach ogólnego wymiaru

zajęć obowiązkowych do pracy w innej placówce naukowej Akademii lub w instytucie naukowym albo w szkole wyższej.

2. Decyzję o nałożeniu obowiązków określonych w ust. 1 wydaje Sekretarz Naukowy Akademii, który może uprawnienia w tym zakresie przekazać kierownikom placówek.

Art. 45. 1. Pracownik naukowo-badawczy powołany na podstawie mianowania może być przeniesiony na inne stanowisko, umożliwiające właściwe wykorzystanie jego kwalifikacji i nie niższe od stanowiska poprzednio zajmowanego.

2. Przeniesienie następuje na prośbę lub za zgodą zainteresowanego. W wyjątkowych przypadkach w razie konieczności zapewnienia należytej obsady stanowisk pracowników naukowo-badawczych, zniesienia lub przekształcenia placówki albo też przeprowadzenia w niej istotnych zmian organizacyjnych lub jeśli wymaga tego kształcenie kadr w szkolnictwie wyższym można przenieść pracownika, który nie wyraził na to zgody.

3. Przeniesienia dokonuje organ właściwy do powołania na nowe stanowisko za zgodą organu, któremu pracownik dotychczas podlegał. Przed wydaniem decyzji należy zasięgnąć opinii właściwych rad wydziału i rad naukowych.

Art. 46. Pracownik naukowo-badawczy może wykonywać dodatkowo inne stałe zajęcia zarobkowe poza Akademią jedynie za zezwoleniem, którego samodzielnym pracownikiem naukowo-badawczym udziela Sekretarz Naukowy Akademii, a pozostałym pracownikom naukowo-badawczym kierownik placówki. W zezwoleniu należy określić rozmiar zajęć dodatkowych, który dla samodzielnych pracowników naukowo-badawczych nie może być większy od rozmiaru zajęć w Akademii, dla innych zaś pracowników naukowo-badawczych nie może przekraczać połowy wymiaru zajęć w Akademii.

Art. 47. Pracownik naukowo-badawczy może uzyskać tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego lub profesora zwyczajnego zgodnie z przepisami o stopniach naukowych i tytułach naukowych.

Art. 48. Samodzielni pracownicy naukowo-badawczy i adiunkci mają prawo do urlopu wypoczynkowego w wymiarze 6 tygodni w ciągu roku.

Art. 49. Pracownik naukowo-badawczy i członkowie jego rodziny mają prawo do pomocy leczniczej, której zakres określa Rada Ministrów.

Art. 50. Pracownik naukowo-badawczy i członkowie jego rodziny mają prawo do zaopatrzenia emerytalnego określonego w odrębnych przepisach.

Art. 51. 1. Powołani w drodze mianowania pracownicy naukowo-badawczy, bibliotekarze dyplomowani i dyplomowani pracownicy dokumentacji naukowej podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za naruszenie swych obowiązków służbowych i uchybienie godności pracownika.

2. Karami dyscyplinarnymi są:

- 1) upomnienie;
- 2) nagana;
- 3) dyscyplinarne zwolnienie ze stanowiska;
- 4) dyscyplinarne wydalenie ze służby.

Art. 52. 1. W sprawach dyscyplinarnych orzekają komisje dyscyplinarne.

2. Komisje są niezawisłe w zakresie orzecznictwa dyscyplinarnego.

3. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia skład, sposób powoływania i organizację komisji dyscyplinarnych, zasady wyznaczania składów orzekających, sposób powoływania, zakres i tryb działania rzeczników dyscyplinarnych, tryb postępowania dyscyplinarnego, wykonywania kar dyscyplinarnych, ich darowania i zatarcia.

Art. 53. 1. Nie można wszcząć postępowania dyscyplinarnego ani wydać orzeczenia dyscyplinarnego uznającego winę i wymierzającego karę, jeżeli od chwili popełnienia czynu upłynęło 5 lat. Gdy o ten sam czyn było prowadzone postępowanie karne, pięcioletni termin liczy się od dnia prawomocnego zakończenia tego postępowania.

2. Rozwiązanie stosunku służbowego po popełnieniu czynu nie stanowi przeszkody do wszczęcia i prowadzenia postępowania dyscyplinarnego, jak również do wymierzenia kary.

Art. 54. 1. Sekretarz Naukowy Akademii może zawiesić w czynnościach pracownika powołanego w drodze mianowania, przeciwko któremu wszczęto postępowanie karne lub złożono wnioski o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, jeżeli ze względu na wagę i prawdopodobieństwo zarzutów jest celowe odsunięcie pracownika od wykonywania obowiązków.

2. Jeżeli pracownika pozbawiono w związku z wszczęciem postępowania karnego wolności, zawieszenie w czynnościach jest obowiązkowe.

Art. 55. 1. Stosunek służbowy z pracownikiem naukowo-badawczym powołanym na podstawie mianowania podlega rozwiązaniu:

- 1) na prośbę pracownika zgłoszoną nie później niż na 3 miesiące przed terminem rozwiązania;
- 2) w razie choroby powodującej trwałą niezdolność do pracy naukowej;
- 3) z końcem roku kalendarzowego, w którym pracownik kończy 70 lat życia;
- 4) w razie stwierdzenia nieprzydatności do pracy naukowej.

2. Pracownika naukowo-badawczego powołanego na podstawie mianowania można zwolnić z zajmowanego stanowiska w przypadku zniesienia lub przekształcenia jednostki organizacyjnej Akademii, w której pracownik jest zatrudniony, albo też przeprowadzenia w tej jednostce istotnych zmian organizacyjnych. W tym przypadku pracownikowi należy zaproponować pracę zgodną z jego kwalifikacjami.

3. Zasady, tryb i organy właściwe do wydawania orzeczeń lekarskich o trwałej niezdolności do pracy naukowej określa Minister Zdrowia i Opieki Społecznej w porozumieniu z Sekretarzem Naukowym Akademii oraz z Przewodniczącym Komitetu Pracy i Płac.

4. Wniosek w sprawie zwolnienia pracownika naukowo-badawczego z zajmowanego stanowiska z przyczyn określonych w ust. 1 pkt 4 i ust. 2 kierownik placówki kieruje do Sekretarza Naukowego Akademii, który zasięga opinii powołanej w tym celu komisji. Tryb i zasady działania oraz skład komisji ustala Prezydium Akademii w porozumieniu z Zarządem Głównym Związku Nauczycielstwa Polskiego.

5. Na wniosek rady naukowej placówki, zgłoszony za zgodą samodzielnego pracownika naukowo-badawczego, zaopiniowany przez kierownika placówki, Sekretarz Naukowy Akademii może przedłużyć czas trwania stosunku służbowego z samodzielnym pracownikiem naukowo-badawczym, który ukończył 70 lat życia. W razie nieprzedłużenia stosunku służbowego ulega on rozwiązaniu.

6. Organ właściwy do mianowania może zwolnić z zajmowanego stanowiska pracownika naukowo-badawczego, który nie zastosował się do decyzji o przeniesieniu na inne stanowisko w przypadku określonym w art. 45.

Art. 56. 1. W przypadkach określonych w art. 55 ust. 1 pkt 3, ust. 2 i ust. 6 rozwiązanie stosunku służbowego następuje za trzymiesięcznym wypowiedzeniem, a w przypadkach określonych w art. 55 ust. 1 pkt 2 i 4 — po upływie trzech

miesięcy od daty wydania prawomocnego orzeczenia lub decyzji, o których mowa w art. 55 ust. 3 i 4.

Art. 57. Stosunek służbowy z pracownikiem naukowo-badawczym powołanym na podstawie mianowania rozwiązuje się z mocy prawa w razie:

- 1) prawomocnego ukarania w trybie dyscyplinarnym karą dyscyplinarnego zwolnienia ze stanowiska lub wydalenia ze służby;
- 2) pozbawienia tytułu naukowego;
- 3) prawomocnego skazania na karę utraty praw publicznych lub obywatelskich praw honorowych.

Art. 58. Rozwiązanie umowy o pracę zawartej z pracownikiem naukowo-badawczym następuje za sześciomiesięcznym wypowiedzeniem. Przepisy art. 57 pkt 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 59. Pracownik naukowo-badawczy powołany stosownie do statutu Akademii do pełnienia funkcji kierowniczej w jej placówce może być w każdym czasie odwołany z tej funkcji przez organ, który go do niej powołał. Odwołanie to nie powoduje rozwiązania jego stosunku służbowego jako pracownika naukowo-badawczego.

Art. 60. Stosunek służbowy rozwiązuje lub stwierdza jego rozwiązanie z mocy prawa organ, który jest właściwy do mianowania.

Art. 61. 1. Bibliotekarzami dyplomowanymi są:

- starszy kustosz dyplomowany,
- kustosz dyplomowany,
- adiunkt biblioteczny,
- asystent biblioteczny.

2. Na stanowisko bibliotekarza dyplomowanego można powołać osobę, która posiada dyplom magistra, magistra-inżyniera lub lekarza albo dyplom równorzędny oraz staż pracy bibliotecznej i złożyła egzamin bibliotekarski lub została zwolniona od egzaminu w przepisany trybie.

3. W wyjątkowych przypadkach uzasadnionych potrzebami placówki naukowej na stanowisko bibliotekarza dyplomowanego można powołać również osobę, która posiada dyplom ukończenia studiów zawodowych w szkole wyższej lub studiów równorzędnych, a ponadto odpowiada pozostałym wymaganiom określonym w ust. 2.

4. Rada Ministrów określa szczegółowe warunki, jakim powinni odpowiadać kandydaci na bibliotekarzy dyplomowanych, jak również zasady i tryb składania egzaminów bibliotekarskich i udzielania zwolnień od egzaminów.

Art. 62. 1. Dyplomowanymi pracownikami dokumentacji naukowej są:

- starszy dokumentalista dyplomowany,
- dokumentalista dyplomowany,
- adiunkt dokumentacji naukowej,
- asystent dokumentacji naukowej.

2. Na stanowisko dyplomowanego pracownika dokumentacji naukowej można powołać osobę, która posiada dyplom magistra, magistra-inżyniera lub lekarza albo dyplom równorzędny i odpowiednią praktykę.

3. W wyjątkowych przypadkach uzasadnionych potrzebami placówki naukowej na stanowisko dyplomowanego pracownika dokumentacji naukowej można powołać osobę, która posiada dyplom ukończenia studiów zawodowych w szkole wyższej lub studiów równorzędnych, a ponadto odpowiada pozostałym wymaganiom, określonym w ust. 2.

4. Rada Ministrów określa szczegółowe warunki, jakim powinni odpowiadać kandydaci na dyplomowanych pracowników dokumentacji naukowej.

Art. 63. Do bibliotekarzy dyplomowanych i dyplomowanych pracowników dokumentacji naukowej stosuje się odpó-

wiednio przepisy art. 49, a w przypadku powołania ich w drodze mianowania ponadto art. 42, 45, 55, 56, 57 pkt 1 i 3, art. 59 i 60.

Art. 64. Rada Ministrów określa w drodze rozporządzenia tabelę stanowisk pracowników Akademii z wyjątkiem pracowników naukowo-badawczych, bibliotekarzy dyplomowanych oraz dyplomowanych pracowników dokumentacji naukowej i kwalifikacje wymagane do objęcia poszczególnych stanowisk.

Art. 65. Wysokość i zasady wypłacania uposażenia pracowników, zatrudnionych w Akademii, określa Rada Ministrów w drodze rozporządzenia.

Art. 66. O zatrudnieniu w Akademii pracowników nie będących pracownikami naukowo-badawczymi decyduje oraz umowy o pracę zawiera Sekretarz Naukowy Akademii. Sekretarz Naukowy może swoje uprawnienia w tym zakresie przekazać kierownikom jednostek organizacyjnych Akademii.

Art. 67. Do pracowników naukowo-badawczych Akademii mianowanych i kontraktowych stosuje się odpowiednio przepisy art. 114 ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. Nr 3, poz. 6).

Art. 68. W sprawach nie unormowanych w niniejszej ustawie do pracowników Akademii powołanych w drodze mianowania stosuje się odpowiednio przepisy o państwowej służbie cywilnej.

DZIAŁ V.

Główna Komisja Kwalifikacyjna.

Art. 69. 1. Główna Komisja Kwalifikacyjna, zwana dalej „Komisją”, działa przy Polskiej Akademii Nauk i jest powołana:

- 1) do wyrażania opinii w sprawie nadawania stopni naukowych i tytułów naukowych zgodnie z przepisami o stopniach naukowych i tytułach naukowych;
- 2) do stwierdzania posiadania kwalifikacji wymaganych do powołania na stanowisko samodzielnego pracownika naukowo-badawczego zgodnie z przepisami niniejszej ustawy oraz z przepisami o instytutach naukowo-badawczych;
- 3) do sprawowania kontroli nad przebiegiem postępowania

w sprawie nadawania stopni naukowych w placówkach naukowych Akademii i w instytutach naukowo-badawczych oraz do wydawania wytycznych i wyjaśnień w sprawach, o których mowa w pkt 1 i 2.

2. Jednostki uprawnione do nadawania stopni naukowych są obowiązane do udzielania Komisji wszelkich żądań przez nią materiałów i wyjaśnień w tych sprawach.

3. W wykonywaniu swoich zadań Komisja jest niezależna.

Art. 70. 1. Członków Komisji powołuje Prezes Rady Ministrów spośród wybitnych uczonych, reprezentujących główne kierunki nauki.

2. Spośród członków Komisji będących członkami Akademii Prezes Rady Ministrów powołuje przewodniczącego Komisji i dwóch jego zastępców.

3. Kadencja członków Komisji trwa 3 lata.

4. Przewodniczący i jego zastępcy mogą być powołani jako stale urzędujący. Przepis art. 25 stosuje się odpowiednio.

5. Inni członkowie Komisji otrzymują diety za posiedzenia w wysokości ustalonej przez Prezesa Rady Ministrów.

Art. 71. 1. Wewnętrzną organizację Komisji i tryb jej działania ustala regulamin uchwalony przez Radę Ministrów.

2. Nadzór nad Komisją sprawuje Prezes Rady Ministrów.

DZIAŁ VI.

Przepisy przejściowe i końcowe.

Art. 72. 1. Dotychczasowi członkowie rzeczywiście, korespondenci i zagraniczni pozostają członkami Akademii w rozumieniu niniejszej ustawy.

2. Dotychczasowi członkowie tytułarni Akademii korzystają nadal z dotychczasowych uprawnień.

Art. 73. Tracą moc wszystkie przepisy w przedmiotach unormowanych niniejszą ustawą, w szczególności:

- 1) ustawa z dnia 30 października 1951 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. Nr 57, poz. 391);
- 2) w zakresie dotyczącym Polskiej Akademii Nauk — art. 154 ustawy z dnia 5 listopada 1958 r. o szkołach wyższych (Dz. U. Nr 68, poz. 336).